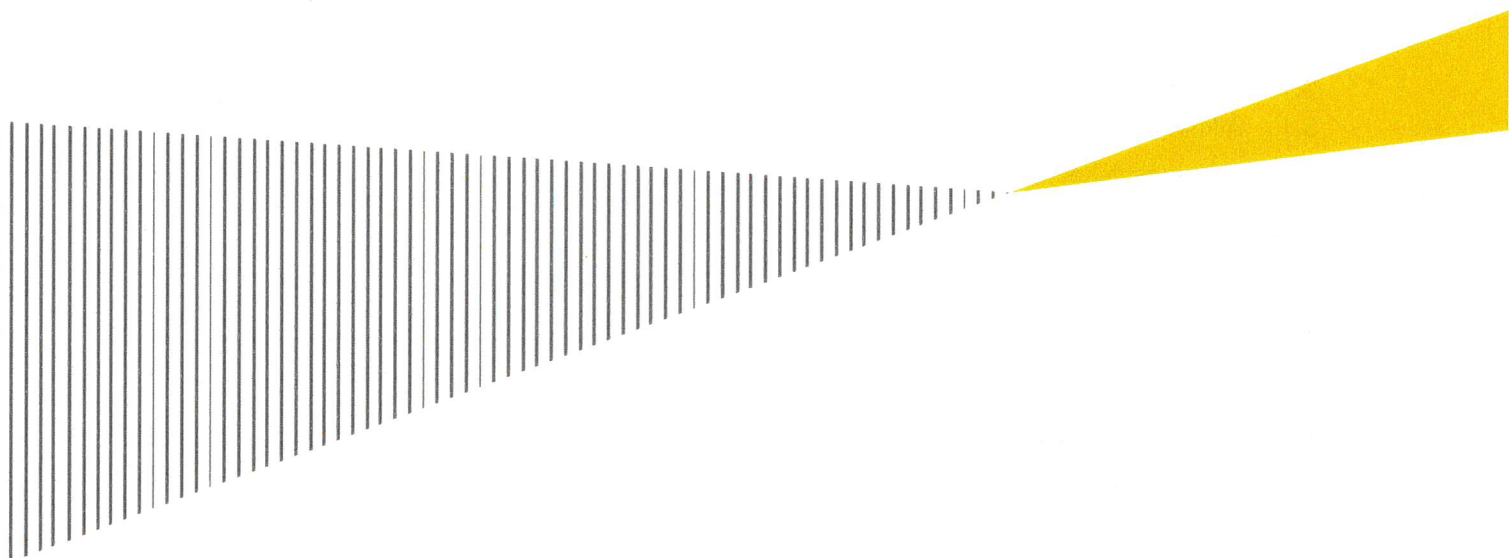


Revisionsrapport 2018  
Genomförd på uppdrag av revisorerna  
Mars 2019

|                         |
|-------------------------|
| <b>GRÄSTORPS KOMMUN</b> |
| <b>2019 -04- 02</b>     |
| Dariennr.               |
|                         |

# Grästorps kommun

Grundläggande granskning år 2018



## Innehåll

|   |           |
|---|-----------|
| <b>1. Inledning .....</b>   | <b>3</b>  |
| 1.1. Bakgrund .....   | 3         |
| 1.2. Syfte och revisionsfrågor .....                              | 3         |
| 1.3. Avgränsningar .....  | 3         |
| 1.4. Revisionskriterier .....                                     | 4         |
| 1.5. Ansvarig nämnd .....   | 4         |
| 1.6. Metod och genomförande .....                                 | 4         |
| 1.7. Organisation .....   | 4         |
| <b>2. Kommunövergripande .....</b>                                | <b>5</b>  |
| 2.1. Kommunövergripande mått .....                                | 5         |
| <b>3. Kommunstyrelsen .....</b>                                   | <b>6</b>  |
| 3.1. Allmänna utskottet .....                                     | 6         |
| 3.2. Bildningsutskottet .....                                     | 8         |
| 3.3. Sociala utskottet .....                                      | 10        |
| 3.4. Vår bedömning .....  | 12        |
| <b>4. Miljö- och byggnämnden .....</b>                            | <b>12</b> |
| 4.2. Vår bedömning .....  | 13        |
| <b>5. Samlad bedömning .....</b>                                  | <b>15</b> |
| 5.1. Bedömning utifrån revisionsfrågorna .....                    | 15        |
| 5.2. Slutsatser .....   | 16        |
| 5.3. Identifierade förbättringsområden och rekommendationer ..... | 16        |
| <b>Bilaga 1 Revisionskriterier .....</b>                          | <b>17</b> |
| <b>Bilaga 2 Sammanställning av ej uppfyllda mått .....</b>        | <b>19</b> |
| <b>Bilaga 3 Dokumentförteckning .....</b>                         | <b>23</b> |

# 1. Inledning

## 1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras i kommunallagen 6 kap. 6 §. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt God revisionssed 2018 ska den grundläggande granskningen ge underlag för att bedöma styrelsens och nämndernas styrning, uppföljning och kontroll, säkerhet i redovisningssystem och rutiner samt måluppfyllelse.

I revisorernas revisionsplan 2018 beskrivs utgångspunkterna för den grundläggande granskningen. Granskningen har sin utgångspunkt i god revisionssed, samt risker som framkommit i revisorernas risk och väsentlighetsanalys 2018. Exempel på områden som ska granskas närmare är hur barnperspektivet beaktas i verksamheterna, intern kontroll avseende fordonshantering samt styrelsens och nämndernas arbete med riskbedömning. Dessa områden behandlas översiktligt i den grundläggande granskningen.

## 1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med den grundläggande granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionssed<sup>1</sup>. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell.
- ▶ Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.

## 1.3. Avgränsningar

Granskningen avser verksamhetsår 2018 och avgränsas i enlighet med ställda revisionsfrågor och de av de förtroendevalda revisorerna utvalda områdena. Granskningen omfattar inte granskning av intern kontroll i redovisningssystem. Detta granskar revisorerna i löpande granskning som en del av redovisningsrevisionen.

---

<sup>1</sup> Även fördjupade granskningar och redovisningsrevision utgör grund för ansvarsprövningen.

## 1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ God revisionsred 2018
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunspecifik styrmodell
- ▶ Andra kommunspecifika styrdokument

## 1.5. Ansvarig nämnd

Granskningen avser kommunstyrelsen, miljö- och byggnämnden och överförmyndarnämnden.

## 1.6. Metod och genomförande

Granskningen genomförs genom löpande insamling av fakta och iakttagelser, protokollsgranskning samt nämnddialog inklusive dialoger med kommunstyrelsens utskott. Vid behov kompletteras ovan med skriftliga frågor till styrelse och nämnder.

### Dialoger

Nämnddialoger har genomförts med presidiet i respektive nämnd och utskott tillsammans med verksamhetschef. Nämnddialogerna har förberetts av EY tillsammans med kommunrevisionen. EY har varit behjälpliga med att ta fram relevanta frågeställningar att utgå ifrån vid nämnddialogerna. Frågeställningarna har varit anpassade till respektive styrelse, utskott och nämnd utifrån resultat från protokollsgranskning, revisorernas risk- och väsentlighetsanalys samt övriga iakttagelser som uppmärksammas under året.

### Löpande insamling av fakta och iakttagelser

Insamlingen sker genom att revisorerna:

- ▶ Löpande tar del av grundläggande dokument såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och nämndernas protokoll<sup>2</sup>
- ▶ Löpande för en dialog med nämnder och styrelse

## 1.7. Organisation

Kommunfullmäktige (fullmäktige) är det högst beslutande organet i kommunen. Fullmäktige fattar beslut i principiella frågor och ärenden av större vikt. Fullmäktige bestämmer också

---

<sup>2</sup> Nämndernas protokoll läses av de förtroendevalda revisorerna som ansvarar för att relevanta frågor tas upp till diskussion löpande under året.



vilka nämnder som ska finnas, nämndernas uppdrag samt vilka ledamöter som ska sitta i respektive nämnd.

#### 1.7.1. **Kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Det sker genom att styrelsen leder, samordnar och styr förvaltningen av kommunens angelägenheter. Styrelsen bereder ärenden som ska behandlas i fullmäktige och ansvarar för att fullmäktiges beslut blir verkställda. Därtill kommer ett ansvar för övergripande planering, näringslivsfrågor, personalfrågor, ekonomisk planering/redovisning, organisationsutveckling, informationsverksamhet och inköpsadministration. Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och 13 ersättare.

Kommunstyrelsen har tre utskott: det allmänna utskottet, det sociala utskottet och bildningsutskottet. Allmänna utskottet ansvarar för verksamheterna, politisk organisation, samhällsplanering, folkhälsa, färdtjänst, kommunala beslut med mera. Den tekniska verksamheten ansvarar för frågor som rör gator, renhållning, vatten, avlopp och byggnader hör också till det allmänna utskottet. Bildningsutskottet hanterar frågor som rör barn och utbildning och det sociala utskottet ansvarar för frågor som rör den sociala servicen i kommunen.

#### 1.7.2. **Miljö- och byggnämnden**

Miljö- och byggnämnden är en myndighetsnämnd som ansvarar för kommunens myndighetsutövning när det gäller byggnadsfrågor samt miljö- och hälsoskydd. Nämnden är även en trafiknämnd och ansvarar för trafikfrågor. Nämnden består av sju ledamöter och tre ersättare.

## 2. Kommunövergripande

### 2.1. Kommunövergripande mått

Av kommunens budget för år 2018 framgår kommunens övergripande mål och mått. De övergripande målen redovisas i bilaga 1. I kommunens kvalitetsledningssystem framgår måluppfyllelsen för de kommunövergripande måtten. Målvärdet anses vara helt eller delvis uppnått i 27 av 37<sup>3</sup> mått. Bedömning av måluppfyllelse görs per mått. En sammanställning av ej uppfyllda mått för kommunen som helhet redovisas i bilaga 2. Vissa av måtten kopplas till utskottens verksamhetsområden, andra mått fungerar som kvalitetsindikatorer och saknar särskilt målarbete och aktiviteter.

---

<sup>3</sup> Uppföljning av Nöjd region index (NRI), medborgarundersökning ingår ej.

## 3. Kommunstyrelsen

### 3.1. Allmänna utskottet

Allmänna utskottet ansvarar för två verksamhetsområden: allmän verksamhet och teknisk verksamhet.

#### 3.1.1. *Styrning och arbete med fullmäktiges mål*

Av kommunens budget för år 2018 framgår hur verksamheten ska arbeta för att nå fullmäktiges övergripande mål. Utöver de mål som fullmäktige definierat har kommunstyrelsen tagit fram två specifika mål för allmän verksamhet som framgår i verksamhetsplanen. Målen utgår från perspektiven verksamhet samt ekonomi och lyder:

- ▶ Förbättra profileringen av Grästorp
- ▶ Hålla budget

För teknisk verksamhet har fullmäktige tagit fram tre specifika mål:

- ▶ Förbättra utemiljön i kommunen
- ▶ Skapa bättre förutsättningar för kommunalt vatten och avlopp på landsbygden
- ▶ Hålla budget

I verksamhetsplanen för år 2018 finns mått kopplade till samtliga av fullmäktiges och kommunstyrelsens mål för verksamheten.

Det sker årligen en översyn av de mått som är kopplade till de övergripande målen. Det har gjorts justeringar för de mått som avser utskottets verksamheter för 2018. Av mötet med kommunstyrelsen framgår att det pågår ett arbete med att se över kommunens styrmodell. Det beskrivs att det i dagsläget finns ett relativt stort antal mål och mått samt att det finns begränsade möjligheter att hitta relevanta målvärden till ett antal mål och mått. Under 2018 har därför de eventuella effekterna av att övergå till en mer tillitsbaserad styrningsmodell undersökts.

I budgeten för år 2018 framgår att en framtida utmaning är att kommunen kommer att få svårt att rekrytera kompetent personal. En av huvuduppgifterna för allmän verksamhet är att utifrån fullmäktiges mål utveckla personalpolitiken i hela kommunen. Utvecklingsarbetet fokuserar på kompetensförsörjning, lönebildning, kompetensutveckling/karriärmöjligheter, jämställdhet och mångfald. Det personalpolitiska arbetet utgår från fullmäktiges övergripande mål att Grästorps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som kan rekrytera och behålla den kompetens som verksamheterna kräver. Utskottet har under året fortsatt arbetet med arbetsmiljö och kompetensförsörjning i enlighet med fullmäktiges mål. Arbetet har fokuserat på att hitta digitaliseringslösningar i samarbete med kommunerna Essunga, Götene, Lidköping, Skara och Vara. Det har även genomförts en ombyggnation av kommunhuset för att förebygga hot och våld mot personalen och därmed förbättra arbetsmiljön.

### 3.1.2. *Uppföljning och rapportering*

Utskottet har under 2018 följt upp verksamhet och ekonomi i enlighet med kommunens styrmodell.

Av verksamhetens årsredovisning för 2018 framgår måluppfyllelse för verksamheterna kopplat till fullmäktiges mål. Allmän verksamhet når i stort sett de mål som fullmäktige satt upp för verksamheten. Målvärdet anses vara helt eller delvis uppnått i 13 av 15 mått<sup>4</sup>, uppföljning för två mått saknas<sup>5</sup>. Teknisk verksamhet uppfyller också i stort sett de prioriterade mål som fullmäktige beslutat om. Målvärdet anses vara helt eller delvis uppnått i 16 av 19 mått. Bedömning av måluppfyllelse görs per mått. En sammanställning av ej uppfyllda mått för allmän och teknisk verksamhet återfinns i bilaga 2.

Skövde kommun som tillhandahåller Grästorps HR-system införde under hösten 2016 ett nytt system. Systemet har inneburit en övergång till en helt digitaliserad lönerutin. Införandet av det nya HR-systemet har inte skett på det sätt som kommunen önskat och stora problem med att erhålla erforderliga underlag från systemet har kvarstått sedan hösten 2016. Av mötet framgår att ett beslut nu har tagits om att byta samarbetspartner. Processen med att byta samarbetspartner kommer troligtvis vara färdig innan våren 2020.

Av verksamhetens aktivitetsuppföljning framgår att verksamheten har bedrivit ett kontinuerligt arbete med att integrera barnperspektivet i verksamheten. Flera fritidsaktiviteter riktade till barn och unga har anordnats under året.

### 3.1.3. *Intern kontroll*

Kommunstyrelsen har antagit en intern kontrollplan för allmän och teknisk verksamhet för 2018. Uppföljning av den interna kontrollen görs årligen och redovisas för kommunstyrelsen. Det görs en årlig riskbedömning utifrån den bruttolista som upprättades år 2015. Utskottet är delaktig i den årliga riskbedömningen och innehållet i internkontrollplanen varierar från år till år för att täcka in många olika områden. På grund av personalomsättning har bruttolistan inte uppdaterats och den årliga riskbedömningen dokumenteras ej. Förvaltningen har fått i uppdrag att se över detta under 2019.

Allmän verksamhet har upprättat en kontrollrapport om uppföljning av genomförda kontrollmoment år 2018. I denna kan utläsas att samtliga kontrollmoment med undantag av ett<sup>6</sup> är genomförda. Även teknisk verksamhet har upprättat en rapport. I denna återfinns endast

---

<sup>4</sup> Uppgifter kring ytterligare två mått som anges i verksamhetsplanen saknas i årsredovisningen, följande mått saknas:

- Antal besökare på onsdagar i kulturhuset per år
- Antal gästnätter under året

<sup>5</sup> Följande mått har enligt årsredovisningen tagits bort för 2018:

- Andel nöjda medborgare/intressenter med kommunens skriftliga kommunikation (enkät)

<sup>6</sup> Ej genomfört kontrollmoment inom allmän verksamhet:

- Uppföljning av beslut i utskott och nämnd

två kontrollmoment: uppföljningen kring båda av dessa två kontrollmoment saknas och rapporteringen är försenad<sup>7</sup>.

#### 3.1.4. *Övriga iakttagelser*

Under dialog med allmänna utskottet och kommunstyrelsen framkom följande information:

- ▶ Kommunerna Essunga, Grästorp, Götene, Lidköping, Skara och Vara har under året samverkat i att genomföra en gemensam upphandling av ett nytt ärendehanteringssystem. Kommunerna har också inlett ett samarbetsprojekt i syftet att ta fram nya rutiner och arbetssätt för att kunna följa den nya dataskyddsförordning som trädde i kraft under 2018 se kommunstyrelsens protokoll.
- ▶ Kommunen har påbörjat ett planeringsarbete med att hitta entreprenörer som vill finansiera och bygga den planerade skidtunneln i Grästorp. En förstudie har fastslagit hur anläggningen ska utformas och det finns i dagsläget en huvudfinansiär som arbetar med att ta fram detaljritningar över anläggningen. Projektet är tänkt att ha externa finansiärer.
- ▶ Utskottet uppger att körsträckor med kommunens fordon dokumenteras genom pappersjournaler. Kommunens storlek och en intensiv användning av kommunens fordon bidrar till en indirekt kontroll av fordonshanteringen.

### 3.2. **Bildningsutskottet**

Bildningsutskottets ansvar är kopplat till verksamhetsområdet bildningsverksamhet.

#### 3.2.1. *Styrning och arbete med fullmäktiges mål*

Av budget för år 2018 framgår hur verksamheten ska arbeta för att nå fullmäktiges mål. Utöver de mål som fullmäktige definierat har kommunstyrelsen tagit fram fyra specifika mål för bildningsverksamheten. Målen gäller för perspektiven kund och medborgare, verksamhet samt ekonomi och lyder:

Kund och medborgare:

- ▶ Kunder och medborgare möts av kulturella och kreativa aktiviteter

Verksamhet:

- ▶ Barn och elever möts av en utmanande pedagogisk miljö med trygghet och lust att lära
- ▶ Alla elever når målen i samtliga ämnen och stimuleras till toppresultat

Ekonomi:

- ▶ Hålla budget

---

<sup>7</sup> Ej genomförda kontrollmoment inom teknisk verksamhet:

- ▶ Att bidrag utbetalas till rätt mottagare
- ▶ Att regler för bidrag följs

I verksamhetsplanen för år 2018 har kommunstyrelsen kopplat mått och målvärden till samtliga av fullmäktiges och kommunstyrelsens mål. Utskottet har lagt in uppföljning i årshjulet och jobbar aktivt med att försöka sammanföra de statliga målen med de kommunala målsättningarna. Utifrån skolinspektionens kritik av styrkedjan under 2017 genomförde utskottet en genomlysning av målen. Åtgärderna som vidtogs utifrån skolinspektionens kritik medförde att antalet mål i kommunens kvalitetsledningssystem ökade vilket gick emot utskottets ursprungliga ambition som hade varit att minska antalet mål. Det pågår nu ett kommunövergripande arbete med att ta fram en styrmodell som är mer tillitsbaserad.

### **3.2.2. Uppföljning och rapportering**

Utskottet har under 2018 följt upp verksamhet och ekonomi i enlighet med kommunens styrmodell. Budgetuppföljning är en stående punkt på utskottets sammanträdesagenda. Uppföljningarna under året har visat på att budgetunderskottet inom bildningsverksamheten beräknas kvarstå under 2018. Underskottet är kopplat till demografiska och ekonomiska utmaningar men också ett stort antal riktade statsbidrag som bidrar till osäkerhet kring tilldelningen. Det pågår sedan 2017 ett arbete med att få budgeten i balans och bildningsverksamheten uppges ha genomfört besparingar på 1100 tkr.

Av verksamhetens årsredovisning framgår måluppfyllelse för verksamheten kopplat till fullmäktiges mål. Bildningsverksamheten når under 2018 helt eller delvis 16 av 26 uppsatta mål. Samtliga mått har utfall och/eller målvärden kopplat till sig. En sammanställning av ej uppfyllda mått för bildningsverksamheten återfinns i bilaga 2. Bildningsverksamheten uppvisar under 2018 en bristande måluppfyllelse. Vi noterar att flera av de mått som ej uppfylls har förbättrats under året.

### **3.2.3. Intern kontroll**

Kommunstyrelsen har antagit en intern kontrollplan för bildningsutskottets verksamhet år 2018. Utskottet är delaktig i framtagandet av den interna kontrollplanen och det görs en årlig riskbedömning utifrån den bruttolista som upprättades år 2015. Utskottet gör årligen en avstämning vilka risker som är mest relevanta. Den årliga riskbedömningen dokumenteras ej.

Bildningsverksamhetens interna kontrollplan innehåller tre kontrollmoment kopplade till interkommunal ersättning. Det saknas verksamhetsmässiga kontrollmoment kopplade till målen. Uppföljning av den interna kontrollen görs årligen och bildningsverksamheten har upprättat en kontrollrapport med uppföljning av genomförda kontrollmoment. I denna kan utläsas att samtliga tre kontrollmoment är genomförda och rapporterade.

### **3.2.4. Övriga iakttagelser**

Under dialog med bildningsutskottet framkom följande information och utmaningar:

- ▶ Under år 2018 har utskottet arbetat med att förbättra analysarbetet av verksamheten. Det pågår ett arbete inom verksamheten med att förbättra måluppfyllelsen inom bildningsverksamheten genom digitala verktyg.

- ▶ Utskottet uppger att det finns ett problem med att få vårdnadshavare att delta vid möten som inte är direkt kopplade till de egna barnen. Av dialogen framkom också att det finns ett problem med att vårdnadshavare går förbi kommunens styrkedja. Många vårdnadshavare väljer istället att vända sig till personer inom kommunen som de har en personlig relation till.
- ▶ Under året har verksamheten arbetat mot att ytterligare integrera barnperspektivet i verksamheten, genom att anordna återkommande möten med elevråden och vidta snabba åtgärder när problem uppdagas vid mötena. Eleverna har även varit delaktiga vid anställningsintervjuerna för tjänsten som ny biträdande rektor.

### **3.3. Sociala utskottet**

Sociala utskottets ansvar är kopplat till verksamhetsområdet social verksamhet.

#### **3.3.1. Styrning och arbete med fullmäktiges mål**

Av kommunens budget för år 2018 framgår hur verksamheten ska arbeta för att nå fullmäktiges mål. Utöver de mål som fullmäktige definierat har kommunstyrelsen tagit fram fyra specifika mål för social verksamhet som framgår i verksamhetsplanen. Målen utgår från perspektiven verksamhet samt ekonomi och lyder:

Verksamhet:

- ▶ Kvalitetssäkring utifrån insats och patientsäkerhet
- ▶ Utveckla hälsoperspektivet för äldre
- ▶ Alla medarbetare ska vara involverade i sin egen och verksamhetens utveckling

Ekonomi:

- ▶ Hålla budget

I verksamhetsplanen för 2018 har kommunstyrelsen kopplat mått och målvärden till samtliga av fullmäktiges och kommunstyrelsens mål. Utskottet har under året arbetat tillsammans med verksamheterna för att ta fram verksamhetsplanen. Mötena mellan utskottet och verksamheterna bidrar till en god dialog med medarbetarna och samarbetet uppges fungera bra. Enhetscheferna och socialchefen träffas kvartalsvis för uppföljning av målarbetet.

Utskottet uppger i dialogen att det tidigare funnits ett stort antal mål som inte följts upp, utskottet har i vissa fall heller inte ansett det nödvändigt att koppla aktiviteter till samtliga mål. Uppföljning av målen har i vissa fall hindrats på grund av begränsade tidsramar och höga kostnader för att genomföra egna mätningar.

#### **3.3.2. Uppföljning och rapportering**

Utskottet har under 2018 följt upp verksamhet och ekonomi i enlighet med kommunens styrmodell. Budgetuppföljning görs månadsvis och av delårsrapporten framgår att verksam-



heten beräknas göra ett underskott på 2800 tkr under verksamhetsåret 2018. Budgetunderskottet uppges bero på ökade kostnader för institutionsplaceringar, personalkostnader inom främst personlig assistans och äldreomsorg.

Kostnaderna för insatser som avser personer med funktionsnedsättningar har också visat på en uppåtgående trend under de senaste åren. Under 2017 genomförde EY en granskning av kostnadsutvecklingen runt LSS och tog utifrån granskningen fram rekommendationer på åtgärder.

Av verksamheternas årsredovisning framgår måluppfyllelse och analys för verksamheterna kopplat till fullmäktiges mål, i denna framgår att målvärdet anses vara uppnått i 24 av 30 mått. Bedömning av måluppfyllelse görs per mått. Av verksamhetens årsredovisning framgår vilka åtgärder som verksamheten har vidtagit samt planerar att vidta för att förbättra måluppfyllelsen. En sammanställning av ej uppfyllda mått för social verksamhet återfinns i bilaga 2.

### 3.3.3. *Intern kontroll*

Kommunstyrelsen har antagit en intern kontrollplan för utskottets verksamhet år 2018 och utskottet är delaktigt i framtagandet av den interna kontrollplanen. Planen innehåller två kontrollmoment kopplade till rutiner för avvikelshantering och beredskapsrutiner för hot och våld. Den interna kontrollen följs kontinuerligt upp i kommunens kvalitetsledningssystem. Samtliga kontrollmoment har följts upp under året. På grund av personalomsättning har det inte genomförts någon uppföljning av bruttolistan. Den årliga riskbedömningen dokumenteras ej. Risker hanteras i stor utsträckning inom ramen för kvalitetsledningssystemet.

### 3.3.4. *Övriga iakttagelser*

Under dialog med sociala utskottet framkom följande information och utmaningar:

- Enligt utskottet har det under sommaren varit problematiskt att hitta personal med rätt kompetens till hemtjänsten. För att klara bemanningen fick verksamheten ta in utbildad personal som i många fall saknade förförståelse och som på grund av bristande språkkunskaper hade svårt att kommunicera.
- Utskottet uppger att en stor andel av de som arbetar inom assistansen önskar en högre sysselsättningsgrad. Arbetsuppgifterna inom assistansen är ofta förlagda till morgon och kväll vilket gör det svårt att få ihop heltidscheman. Att erbjuda rätt till heltid kommer därför sannolikt innebära att budgeten för verksamheten behöver ses över.
- Utskottet uppger att arbetet med att integrera barnperspektivet i verksamheten har gått framåt under året. En familjecentral har byggts upp och arbete bedrivs med att stödja barnfamiljer. Tidigare insatser inom området har präglats av högt personberoende och målsättningen med den nya insatsen är att kunna bedriva verksamheten utan att vara beroende av enskilda individer.

### **3.4. Vår bedömning**

Enligt vår bedömning har kommunstyrelsen i huvudsak säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer. Kommunstyrelsen har under 2018 brutit ner fullmäktiges mål i mått och aktiviteter. I vissa fall saknas dock aktiviteter på verksamhets- och enhetsnivå. Enligt vår bedömning är detta ett utvecklingsområde.

Vi bedömer även att kommunstyrelsen i huvudsak har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Uppföljningen av verksamhet och ekonomi sker i enlighet med kommunens styrmodell. Däremot framgår att det i delårsrapporten saknas utfall för ett antal mått och att det i vissa fall finns behov av att utveckla underlag för analys av måluppfyllelse.

Vi bedömer att kommunstyrelsen inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en tillräcklig intern kontroll utifrån kraven i kommunallagen samt kommunens styrdokument. Enligt kommunens styrdokument ska bruttolistan uppdateras årligen vilket inte har gjorts. I vissa fall finns endast ett fåtal kontrollmoment och verksamhetsmässiga kontroller saknas. Det sker inte heller någon dokumentation av de årliga riskbedömningarna eller av hur de väsentliga risker som inte ingår i internkontrollplanerna hanteras.

Vi bedömer även att kommunstyrelsen har säkerställt att barnperspektivet beaktas i verksamheterna.

Vi bedömer också att kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll gällande hanteringen av kommunens fordon.

## **4. Miljö- och byggnämnden**

### **4.1.1. Styrning och arbete mot fullmäktiges mål**

Miljö- och byggnämnden har antagit tre prioriterade mål för verksamhetsåret 2018. De prioriterade målen specificeras under perspektiven kund och medborgare samt ekonomi:

*Kund och medborgare:*

- ▶ Allmänheten ska få god service och information inom nämndens ansvarsområde
- ▶ Administrationen ska vara smidig angående miljö- och byggfrågor

*Ekonomi:*

- ▶ Hålla budget

I verksamhetsplanen för år 2018 finns mått kopplade till samtliga mål för verksamheten.

### **4.1.2. Uppföljning och rapportering**

Nämnden har under 2018 följt upp verksamhet och ekonomi i enlighet med kommunens styrmodell. Av protokoll framgår att miljö- och byggnämnden månatligen har följt upp verk-

samhetens ekonomi. Detta har gjorts genom att en rapport lämnats avseende det ekonomiska utfallet i förhållande till budget till och med föregående månad. Rapporten visar dessutom en jämförelse i förhållande till beräknad årsbudget. Uppföljningen av budgetmålet visar på negativa avvikelser. Av dialog med utskottet framgår att detta beror på att avtalet med kommunens bygglovshandläggare har sagts upp i förtid på grund av brister i handläggningen. Det uppsagda avtalet har inneburit att nämnden har ålagts att betala ett skadestånd på 60tkr till berörd part vilket har resulterat i en negativ avvikelse för verksamhetsåret 2018.

Av verksamheternas årsredovisning framgår att miljö- och byggnadsnämnden når målvärdet i fyra av fem mått år 2018. Bedömning av måluppfyllelse görs per mått. Av verksamhetens årsredovisning framgår vilka åtgärder som verksamheten har vidtagit samt planerar att vidta för att bibehålla en god måluppfyllelse. En sammanställning av ej uppfyllda mått för miljö- och byggnadsnämnden återfinns i bilaga 2.

#### 4.1.3. **Intern kontroll**

Miljö- och byggnadsnämnden har antagit en intern kontrollplan för nämndens verksamhet år 2018. Det görs en årlig riskbedömning då förslag tas fram utifrån bruttolistan. Bruttolistan sågs över föregående år och kommer ses över igen under våren, inga punkter lades till. Den årliga riskbedömningen dokumenteras ej. Nämnden är inte delaktig i framtagandet av den interna kontrollplanen. Den interna kontrollplanen följs kontinuerligt upp i kommunens kvalitetsledningssystem. I kontrollrapporten avseende uppföljning av genomförda kontrollmoment år 2018 kan utläsas att samtliga sex kontrollmoment är genomförda.

#### 4.1.4. **Övriga iakttagelser**

Under dialog med miljö- och byggnadsnämnden framkom följande information och utmaningar:

- Under 2018 har arbetet med att integrera barnperspektivet i verksamheten fortskridit. Verksamheten har bland annat arbetat med att bygga bort farliga övergångsställen och skapa rökfria miljöer.
- Ett digitalt diarieförings system har upphandlats bland kommunerna i västra Skaraborg, systemet innebär att bygglovshandläggare i framtiden inte kommer behöva vara på plats fysiskt i Grästorp.

## 4.2. **Vår bedömning**

Enligt vår bedömning har nämnden i huvudsak säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer. Nämnden har under 2018 brutit ner fullmäktiges mål i mått.

Vi bedömer även att nämnden i huvudsak har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Uppföljningen av verksamhet och ekonomi sker i enlighet med kommunens styrmodell.

Vi bedömer att nämnden inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en tillräcklig intern kontroll utifrån kraven i kommunallagen samt kommunens styrdokument. Enligt kommunens styrdokument ska bruttolistan uppdateras årligen vilket inte har gjorts. Det sker inte heller någon dokumentation av den årliga riskbedömningen eller av hur väsentliga risker hanteras som inte ingår i internkontrollplanen.

Vi bedömer att nämnden i tillräcklig utsträckning har säkerställt att barnperspektivet beaktas i verksamheten.

## 5. Samlad bedömning

### 5.1. Bedömning utifrån revisionsfrågorna

| Revisionsfrågor  | Bedömning   |
|--|---|
| Har nämnden säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt?                         | Enligt vår bedömning har kommunstyrelsen samt miljö- och byggnämnden i huvudsak säkerställt att verksamheterna bedrivs i enlighet med fullmäktiges mål och riktlinjer. Kommunstyrelsen och nämnden har under 2018 brutit ner fullmäktiges mål i mått och aktiviteter. I vissa fall saknas dock målvärden och i vissa fall saknas aktiviteter. Enligt vår bedömning är detta ett utvecklingsområde.  |
| Har nämnden säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunens styrmodell.       | Vi bedömer även att kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden i huvudsak har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering. Uppföljningen av verksamhet och ekonomi sker i enlighet med kommunens styrmodell. Det finns behov av att utveckla underlag för analys av måluppfyllelse till vissa mått.   |
| Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll? Det vill säga i enlighet med kraven i kommunallagen samt kommunens styrmodell. | Vi bedömer däremot att kommunstyrelsen samt miljö- och byggnämnden inte i tillräcklig utsträckning har säkerställt en tillräcklig intern kontroll utifrån kraven i kommunallagen samt kommunens styrdokument. Enligt kommunens styrdokument ska bruttolistan uppdateras årligen vilket inte har gjorts. I flera fall finns endast ett fåtal kontrollmomenten och i vissa fall saknas verksamhetsmässiga kontroller. Det sker inte heller någon dokumentation av de årliga riskbedömningarna eller av hur väsentliga risker hanteras som inte ingår i intern kontrollplanerna. |
| Har nämnden säkerställt att barnperspektivet beaktas i verksamheterna?   | Vi bedömer att kommunstyrelsen och miljö- och byggnämnden har säkerställt att barnperspektivet beaktas i verksamheterna.  |
| Har nämnden säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende fordonshanteringen?  | Vi bedömer att kommunstyrelsen har säkerställt en tillräcklig intern kontroll avseende fordonshanteringen.  |



## 5.2. Slutsatser

Vår sammanfattande bedömning utifrån vad som framkommit i den grundläggande granskningen är att kommunstyrelsen samt miljö- och byggnadsnämnden i huvudsak har säkerställt en tillräcklig uppföljning och rapportering samt att verksamheterna styrs utifrån de mål och riktlinjer som fullmäktige beslutat. Det finns dock utvecklingsområden främst avseende att säkerställa en tillräcklig intern kontroll utifrån kraven i kommunallagen samt kommunens styrdokument.

## 5.3. Identifierade förbättringsområden och rekommendationer

Under granskningen har vi identifierat vissa förbättringsområden och våra rekommendationer framgår nedan.

*Rekommendationer riktade till kommunstyrelsen med utskott:*

- ▶ Tillse att målarbetet förankras ytterligare genom att aktiviteter kopplade till målarbetet tas fram på samtliga enheter
- ▶ Säkerställa att mått/målvärden för samtliga mål kan följas upp årligen
- ▶ Säkerställa årlig uppdatering av den övergripande riskinventeringen (bruttolistan)
- ▶ Säkerställa att den årliga riskanalysen utifrån bruttolistan dokumenteras
- ▶ Säkerställa spårbarhet i hur verksamhetsmässiga risker hanteras

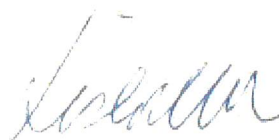
*Rekommendationer riktade till miljö- och byggnadsnämnden:*

- ▶ Säkerställa årlig uppdatering av den övergripande riskinventeringen (bruttolistan)
- ▶ Säkerställa att den årliga riskanalysen utifrån bruttolistan dokumenteras
- ▶ Säkerställa att nämnden är delaktig i upprättande av riskanalys och internkontrollplan

Göteborg den 18 mars 2019



Johan Palmgren  
Verksamhetsrevisor



Liselott Daun  
Certifierad kommunal yrkesrevisor  
Kvalitetssäkrare



Christoffer Henriksson  
Verksamhetsrevisor



## Bilaga 1 Revisionskriterier

### Kommunallagen

Enligt 6 kap 6 § kommunallagen har nämnderna ansvar för att var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Likaså skall nämnderna se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett övrigt tillfredställande sätt.

### Grästorps styrmodell

Grästorp kommuns styrmodell innebär ett systematiskt arbetssätt för planering, uppföljning, rapportering samt resurs- och rollfördelning inom kommunen. För detta arbete finns ett IT-stöd. Styrmodellen utgår från visionen som har ett långsiktigt perspektiv och som sträcker sig fram till 2020. Utifrån visionen beslutar fullmäktige om övergripande mål. Målen blir mätbara genom att mått och målvärde är kopplade till alla mål. I vissa fall anges ett exakt målvärde och ibland avser målvärdet en viljeinriktning. Styrmodellen baseras på dialog mellan förtroendevalda och tjänstemän samt mellan chefer och medarbetare, både vid verksamhetsplanering och uppföljning. Varje verksamhet ansvarar för att arbeta fram aktiviteter som bidrar till att uppfylla målen. Resursfördelningen görs utifrån prioriterade mål och uppföljningar för att säkerställa god ekonomisk hushållning.

### Vision

Fullmäktige fattade 2008 beslut om en vision för Grästorp. Den lyder:

*"Grästorp har Västra Götalands bästa boendemiljö. Invånarna är nöjda med service och fritidsutbud och det är nära till mycket – allt från jobbutbudet i regionen till golfbanan i centrum. Förskolan och skolan ligger i topp i nationella undersökningar. Näringslivet sjuder av entreprenörsanda och de gröna näringarna blomstrar".*

### Fullmäktiges mål

Utifrån visionen har fullmäktige fastställt ett antal mål inom de fyra perspektiven: kund & medborgare, verksamhet, personal och ekonomi. Målen ska vara styrande för kommunens verksamhetsområden. De mål som gäller för år 2018 är följande:

#### *Kund & medborgare*

- ▶ Invånare och kunder ska vara nöjda

#### *Verksamhet*

- ▶ Det förebyggande hälsoarbetet prioriteras och genomsyrar all verksamhet
- ▶ Förbättra barn och ungas uppväxtvillkor i kommunen
- ▶ En attraktiv kommun och ökat bostadsbyggande

#### *Personal*

- ▶ Grästorps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare

### *Ekonomi*

- ▶ Alla verksamheter ska öka sin effektivitet och skapa högsta möjliga kvalitet med insatta resurser
- ▶ Grästorps kommun ska leva upp till begreppet god ekonomisk hushållning

Vidare har kommunen fastställt mål och ambitioner inom följande område:

- ▶ Jämställdhet och likabehandling

### **Uppföljning och rapportering**

Ekonomi och verksamhet ska följas upp kontinuerligt under året. Tre gånger om året ska resultatet redovisas för fullmäktige. Redovisningarna omfattar första tertiet, delårsboksut och årsredovisningen. Uppföljningarna ska innehålla en analys och en slutsats, där verksamheterna redogör för om de måste vidta åtgärder för att nå sina mål. Den ekonomiska uppföljningen sker kontinuerligt utifrån kommungemensamma rutiner och rapporteras till kommunstyrelsen och fullmäktige.

### **Intern kontroll**

Enligt 6 kap 6 § kommunallagen anges att nämnderna ska var och en inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten. De ska också se till att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. I detta ansvar ligger att utifrån reglerna för den interna kontrollen i kommunen skapa konkreta och ändamålsenliga kontrollsystem utifrån en helhetssyn på den kommunala verksamheten och med beaktande av risk- och väsentlighetsaspekter.

Fullmäktige har upprättat en policy för intern kontroll. Enligt denna har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att det finns en god intern kontroll. I detta ligger ett ansvar för att det finns en organisation, system och rutiner för den interna kontrollen i kommunen. Styrelsen ska även initiera förändringar om det bedöms nödvändigt.

Nämnderna har det yttersta ansvaret för att den interna kontrollen sker inom det egna verksamhetsområdet, att kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Varje nämnd har en skyldighet att löpande genomföra och följa upp kontrollåtgärder inom sitt verksamhetsområde. Nämnderna ska varje år anta en särskild plan för den interna kontrollen med utgångspunkt i den förteckning med processer och rutiner som finns i kommunen. Respektive verksamhet ansvarar för att varje år uppdatera förteckningen över processer och rutiner som förekommer i verksamheten. Denna förteckning benämns som en bruttolista.

Resultatet av genomförda kontroller i den interna kontrollplanen ska skriftligen rapporteras till nämnderna minst en gång om året. Rapportering av uppföljningen ska samtidigt ske till kommunens revisorer. Rapportering och uppföljning sker utifrån verksamheternas kontrollrapporter.

## Bilaga 2 Sammanställning av ej uppfyllda mått

### Ej uppfyllda mått kommunövergripande

| Mål<br>Mått  | Utfall/<br>målvärde | Åtgärder   |
|--|---------------------|--|
| <b>Invånare och kunder ska vara nöjda</b>  | 73 % /<br>85 %      | Ingen åtgärd vidtagen.   |
| Nöjda vårdnadshavare skola/förskola  |                     |  |
| Andelen nöjda brukare inom daglig verksamhet LSS   | 54 % /<br>80 %      | Medarbetarna kommer under kommande år ges ett större egenmandat och högre inflytande i verksamheten. Förhoppningen är att detta ska leda till en snabbare organisation som ska klara av att möta framtidens utmaningar <sup>8</sup> .  |
| <b>Förbättra barns och ungas uppväxtvillkor i kommunen</b>   | 89 % /<br>100 %     | Arbetslaget för kontinuerliga pedagogiska diskussioner kring elevernas kunskapsutveckling och anpassar undervisningen vilket leder till förbättrad måluppfyllelse <sup>9</sup> .   |
| Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet   |                     |  |
| <b>En attraktiv kommun och ökat bostadsbyggande</b>  | 3,1 /<br>4          | Kommunen fortsätter värna om relationen mellan kommun och företagare t.ex. genom företagsbesök.  |
| Nyetableteringar under året  |                     |  |
| Antal invånare   | 5 731 /<br>5 765    | Ingen åtgärd vidtagen.   |
| <b>Grästorps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare</b>   | 5 % /<br>4 %        | I slutet av 2017 införskaffades ett verktyg för att hålla samman dokumentationen och uppföljning av varje rehabiliteringsärende. Implementeringen av systemet har genomförts under första halvåret 2018. Systemet i sig kommer inte att få ner sjuktalet men det blir ett medel för att underlätta den administrativa processen där påminnelser och statistik blir verktyg för att hålla ordning på sjukfrånvaron. |
| Sjuktal (helår)  |                     |  |
| <b>Alla verksamheter ska öka sin effektivitet och skapa högsta möjliga kvalitet med insatta resurser</b> | 14 % /<br>0 %       | Utifrån EY:s åtgärdslista avseende kostnader kring personlig assistans, LSS och särskilt boende så har verksamheten tillsatt en specialgrupp som arbetar med en aktuell åtgärdslista.  |
| Nettokostnadsavvikelse individ och familjeomsorg   |                     |  |
| <b>Jämställdhet och likabehandling</b>   | 7 % /<br>10 %       | Ingen åtgärd vidtagen.   |
| Andel utrikesfödda i orten Grästorp  |                     |  |
| Andel underrepresenterat kön av förtroendevalda i ledande ställning (presidiet)                          | 14 % /<br>40 %      | Ingen åtgärd vidtagen.   |

<sup>8</sup> Samma mått återfinns i social verksamhet

<sup>9</sup> Samma mått återfinns i bildningsverksamhet

## Ej uppfyllda mått teknisk verksamhet

| Mål<br>Mått   | Utfall/<br>målvärde | Åtgärder  |
|---|---------------------|---|
| <b>En attraktiv kommun och ökat bostadsbyggande</b><br>Antal nyproducerade boenden under året   | 8/10                | Samhällsbyggnad har under året arbetat med att ta fram detaljplaner för att skapa en tätare bebyggelse. |
| Utförandegrad av tilldelade uppdrag   | 70 % /<br>100 %     | Ingen åtgärd vidtagen.  |
| <b>Alla verksamheter ska öka sin effektivitet och skapa högsta möjliga kvalitet med insatta resurser</b><br>Kommunens byggnaders normalårskorrigerade energiförbrukning (kWh/kvm, år) | 198/171             | Ingen åtgärd vidtagen.  |

## Ej uppfyllda mått bildningsverksamhet

| Mål<br>Mått  | Utfall/<br>målvärde | Åtgärder  |
|--|---------------------|---|
| <b>Barn och elever möts av en utmanande pedagogisk miljö med trygghet och lust att lära</b><br>Digitaliseringen används för att tydliggöra förskolan och skolans planering samt stödja och synliggöra barnen och elevernas lärande | 75 % /<br>100 %     | Alla meddelare i bildningsverksamheten har idag digitala kalendrar och bildningsverksamheten har medvetet utvecklat digitala former för möten, kommunikation, utveckling, dokumentation och administration. Förskolan har gått från färdiga spel till att skapa själv i verktygen och att arbeta med interaktiva aktiviteter och lärmiljöer som utvidgat kreativiteten i barnens lärande. Multimodala arbetssätt i förskola och skola kombinerar olika uttrycksformer i undervisning och lärande. |
| <b>Alla elever når målen i samtliga ämnen och stimuleras till toppresultat</b><br>Andel behöriga elever till något nationellt program på gymnasiet   | 89 % /<br>100 %     | Arbetslaget för kontinuerliga pedagogiska diskussioner kring elevernas kunskapsutveckling och anpassar undervisningen vilket leder till förbättrad måluppfyllelse.  |
| Andel elever som når minst godtagbara kunskaper i svenska/svenska som andraspråk i årskurs 3   | 83 % /<br>100%      | Verksamheten har identifierat orsaker till den bristande måluppfyllelsen men har ej redovisat vilka åtgärder som vidtagits.   |



|   |                                  |  |
|---|----------------------------------|--|
| Andel elever som når minst godtagbara kunskaper i matte i årskurs 3   | 79 % /<br>100 %                  | Verksamheten har identifierat orsaker till den bristande måluppfyllelsen men har ej redovisat vilka åtgärder som vidtagits.                                |
| Andel elever som når minst E i alla ämnen i årskurs 6   | 63 % /<br>100 %                  | Verksamheten har identifierat orsaker till den bristande måluppfyllelsen men har ej redovisat vilka åtgärder som vidtagits.                                |
| Andel elever som i en problemlösningssituation kan göra ett val av lösningsstrategier i addition och subtraktion inom talområdet 0–20. Eleven kan visa sin lösning på olika sätt exempelvis genom att rita, skriva, matematiska symboler etc. i årskurs 1 | 72 % /<br>100 %                  | Verksamheten har identifierat orsaker till den bristande måluppfyllelsen men har ej redovisat vilka åtgärder som vidtagits.                                |
| Andel elever som förstår vad texten handlar om och känner igen en del ord i förskoleklass   | 85 % /<br>100 %                  | Inga åtgärder vidtagna.  |
| I vårt fritidshem ser vi utforskande, nyfikenhet och lust att lära som en grund för verksamheten  | 50 % /<br>100 %                  | Inga åtgärder vidtagna.  |
| Förskola och skola samarbetar med näringsliv och andra verksamheter i meningsfulla sammanhang som berikar lärandet  | 65 % /<br>100 %                  | Samverkan med näringslivet har tagit steg framåt och förbättrats under 2018. Yrkesmässan, PRAO och Lego League i årskurs 7–9 är några exempel.             |
| <b>Hålla budget</b><br>Budgetavvikelse  | Ja -<br>Negativ (-)<br>avvikelse | Verksamheten har identifierat ledande orsaker till den bristande måluppfyllelsen men inga aktiva åtgärder har vidtagits för att förbättra måluppfyllelsen. |

## Ej uppfyllda mått social verksamhet

| Mål  | Utfall/<br>målvärde | Åtgärder  |
|--|---------------------|---|
| <b>Mått</b>  |                     |   |
| <b>Invånare och kunder ska vara nöjda</b>                  |                     |   |
| Andelen nöjda brukare inom bostad med särskild service LSS | 71 % /<br>80 %      | Medarbetarna kommer under kommande år ges ett större egenmandat och högre inflytande i verksamheten. Förhoppningen är att detta ska leda till en snabbare organisation som ska klara av att möta framtidens utmaningar. |

Andelen nöjda brukare inom daglig verksamhet LSS 54 % / 80 %

Samma som ovan.

**Grästorps kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare**  
Andel personal som har önskad sysselsättningsgrad 68 % / 90 %

Önskad sysselsättningsgrad eller "Heltid som norm" är en viktig fråga och verksamheten ihop med HR-funktionen skall ta fram en aktuell handlingsplan med risk och konsekvensanalys.

**Alla verksamheter ska öka sin effektivitet och skapa högsta möjliga kvalitet med insatta resurser**  
Kostnad funktionsnedsättning LSS och SFB minus ersättning från FK enligt SFB, kr/inv kontra riksnittet 6 654 kr / 5 220 kr

Utifrån EY:s åtgärdslista avseende personlig assistans, LSS och särskilt boende så har verksamheten tillsatt en specialgrupp som arbetar med en aktuell åtgärdslista. I början av 2019 kommer verksamheten att arbeta med viktiga nyckeltal och göra analyser kring enheternas schema, sjuktal för att minska kommunens kostnader.

**Hålla budget**  
Budgetavvikelse Ja - Negativ (-) avvikelse

Verksamheten arbetar med att se över sina kostnader kring LSS och särskilt boende. En analys görs också av enheternas schema och sjuktal för att minska kommunens kostnader.

### Ej uppfyllda mått Miljö- och byggnadsnämnden

| Mål<br>Mått                            | Utfall/<br>målvärde              | Åtgärder                                    |
|--|----------------------------------|---|
| <b>Hålla budget</b><br>Budgetavvikelse | Ja -<br>Negativ (-)<br>avvikelse | Nämnden har inför 2019 fått en ökad budget. |



## Bilaga 3 Dokumentförteckning

- ▶ Delårsrapport Grästorps kommun 2018
- ▶ Kommunövergripande verksamhetsplan 2018
- ▶ Policy för intern kontroll i Grästorps kommun
- ▶ Riktlinjer för styrmodell i Grästorps kommun
- ▶ Verksamhetsplan och Budget för Grästorps kommun 2018

### Hämtat från Stratsys

- ▶ Uppföljning av kontrollmoment per 2019-02-20 Grästorps kommun, Allmän Verksamhet
- ▶ Uppföljning av kontrollmoment per 2019-02-20 Grästorps kommun, Bildningsverksamhet
- ▶ Uppföljning av kontrollmoment per 2019-02-20 Grästorps kommun, Miljö och Byggnämnd
- ▶ Uppföljning av kontrollmoment per 2019-02-20 Grästorps kommun, Social Verksamhet
- ▶ Uppföljning av kontrollmoment per 2019-02-20 Grästorps kommun, Teknisk verksamhet
- ▶ Redovisning av mått per 2019-02-19 Grästorps kommun, Allmän verksamhet
- ▶ Redovisning av mått per 2019-02-19 Grästorps kommun, Bildningsverksamhet
- ▶ Redovisning av mått per 2019-02-19 Grästorps kommun, Social verksamhet
- ▶ Redovisning av mått per 2019-02-19 Grästorps kommun, Teknisk verksamhet
- ▶ Redovisning av mått per 2019-02-19 Grästorps kommun, Miljö- och Byggnämnden
- ▶ Redovisning av aktiviteter per 2019-02-21, Grästorps kommun, Allmän verksamhet
- ▶ Redovisning av aktiviteter per 2019-02-21, Grästorps kommun, Bildningsverksamhet
- ▶ Redovisning av aktiviteter per 2019-02-21, Grästorps kommun, Social verksamhet
- ▶ Redovisning av aktiviteter per 2019-02-21, Grästorps kommun, Teknisk verksamhet
- ▶ Redovisning av aktiviteter per 2019-02-21, Grästorps kommun, Miljö- och Byggnämnden
- ▶ Verksamhetens årsredovisning 2018 (ej antagen), Grästorps kommun, Allmän verksamhet
- ▶ Verksamhetens årsredovisning 2018 (ej antagen), Grästorps kommun, Bildningsverksamhet
- ▶ Verksamhetens årsredovisning 2018 (ej antagen), Grästorps kommun, Social verksamhet
- ▶ Verksamhetens årsredovisning 2018 (ej antagen), Grästorps kommun, Teknisk verksamhet
- ▶ Verksamhetens årsredovisning 2018 (ej antagen), Grästorps kommun, Miljö- och Byggnämnden

